

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

Tong Yulduzi

2014-yil 20-yanvar
N:3 (66960)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

KAM AAK yulduzlarini

AYJAMAL

Ismi jismiga monand, milliy liboslari o'ziga yarashib turgan bu tengdoshingiz qoraqalpoq elining farzandi. Oraliq masofa uzoq bo'lsa-da, ko'ngil yaqin bo'lsin ekan, Ayjamal gazetamizning eng faol yosh muxbirlaridan.

(Davomi 3-betda)

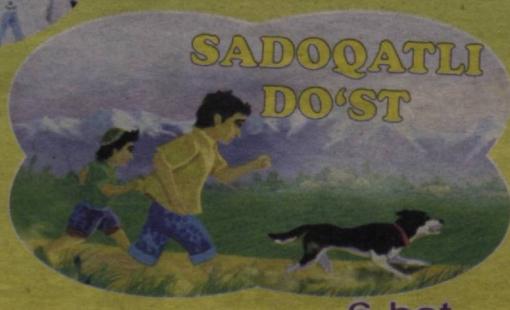
Ushbu sonda:

SAN'ATKORGА
HAVAS QILIB...

4-bet

SADOQATLI
DO'ST

6-bet

UCHAR
KITOBLAR

8-bet

MARDLAR QO'RQLAYDI VATANNI!

Vatan posbonlari deganda, ko'zlar chaq nab turgan mard o'g'lonlar qiyofasi ko'z oldimizda namoyon bo'ladi. Bepoyon yurtimizning sarhadlarini qo'rqlash qalbida Vatan tuyg'usi bor har bir inson uchun mugaddas burchdir.

Kuni kecha O'zbekiston tarixi Davlat muze yiga ana shunday mardi maydon yigitlar jam bo'lishdi. Bu yerda Yunusobod tuman Ma'naviyat va ma'rifat Kengashi, O'zbekiston Xalq demokratik partiyasi tuman Kengashi, Madaniyat va sport ishlari Yunusobod tuman bo'limi hamkorligida «Mardlar qo'rqlaydi Vatanni» shiori ostida uch avlod uchrashuvi o'tkazildi. Tadbirda so'zga chiq qanlar ona Vatanimizni qo'rqlash har birimizning insoni yurchimiz ekanligini ta'kidlashdi. Yig'ilganlar O'zbekiston Qahramoni, Xalq shiori Erkin Vohidov hamda shoir Axtamqul Karimovning Vatan, tinchlik, muhabbat mavzuidagi she'r-u g'azallarini zo'r ishtiyoy bilan tinglashdi. Milliy xavfsizlik xizmati chegara qo'shinlari ashula va raqs ansambl, «O'zbeknavo» estrada birlashmasi, «Dolina» estrada guruhi hamda Hamid Olimjon nomidagi madaniyat uyi san'atkorlari ijrosidagi kuy-qo'shiqlar tadbiriga o'zgacha fayz kiritdi.

E'tibor berganmisiz, yosh bolalar kasb tanlash borasida anchagina beqaror bo'lishadi. Ular balog'at yoshiba yetgunlariga qadar bir qancha kasblar egasi bo'lishni orzu qiladilar.

Toshkent davlat sirkasi binosida 14-yanvar - Vatan himoyachilari kuniga bag'ishlab o'tkazilgan «Vatanning mard o'g'lonlarimiz» nomli bayram tadbirida tomoshabin sifatida ishtirot etgan yuzlab bolajonlar kelajakda yurt posboni bo'lishni orzu qilgan bo'lsalar, ajab emas.

Negaki, bayramdagagi harbiy litsey o'quvchilari, Milliy armiyamiz saflarida xizmat qilayotgan askarlarning chiqishlari barchanining qalbini faxr va iftixon tuyg'ulariga burkadi. Ko'zlar sevinchdan porlab turgan bolajonlar esa bayram tadbiridan olam-olam taassurot oldilar.

O'z muxbirlarimiz

MAZMANLI UCHRASHUV

Vatan himoyachilari kuni arafasida maktabimizning yuqori sinf o'quvchilaridan 40 nafari O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari harbiy qismlarida o'tkazilayotgan «Ochiq eshiklar kuni» tadbirida ishtirot etishdi. Ularni harbiy qismida bir guruh askarlar, serjantlar va zabitlar kutib olishdi.

O'quvchilarga harbiy xizmatni o'tashga doir ma'lumotlar berishdi. So'ngra, ularni harbiy qismning saf maydoniga taklif qilishdi. Askarlar ning aytishicha, bu yerda qanchadan qancha harbiylar, generallar saf tortib turishgan, shuning uchun bu maydonni muqaddas deb bilishar ekan.

SAMARQANDGA SAYOHAT

Tezyur poyezdda sayr-u sayohatga chiqishni kim ham xohlama ydi, deysiz?! Ayniqsa, bolajonlar bundan o'zgacha taassurot olishadi. Qishki ta'il kunlari o'g'il-qizlarga quvonch ulashish maqsadida «Sog'lom avlod uchun» xalqaro xayriya jamg'armasi tomonidan «Ona Vatan tarixi» shiori ostida Samarqand shahriga sayohat yushtirildi.

Toshkent shahridagi 22-, 23- va 30-hamda

Toshkent viloyatidagi 14- va 15-Mehribonlik uylarining, jami yuz nafar tarbiyalanuvchilari sayohat davomida Registon maydoni, Samarqand tarixi muzeyi,

Go'ri Amir maqbarasi bilan tanishdilar. Bu tadbirning ko'ngildagidek o'tishi uchun «O'zbekiston temiryo'llari» DAK hamda O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi xodimlari sidqidildan xizmat qildilar. O'quvchilar qalbida Vatanga muhabbat, buyuk bobolarimidan qolgan merosimiz bilan g'ururlanish tuyg'ularini shakllantirish maqsadida tashkil etilgan ushbhu sayohat bolajonlarning mazmunli va madanly hordiq chiqarishlarini ta'minladi. Ular ko'ngli shodlikka to'ldi, olam esa mehr-muruvvatdan yanada nurafshon bo'ldi.

S. QODIROVA

YURTIMNING URAGI

Askar! Bu so'zni eshitganimizda, xalqimizning ishonchini qozongan sog'lom, baqvват, o'ktam o'g'lonlar – yurt himoyachilari ko'z oldimizda gavdalananadi.

Shu yurda tug'ilib, ona Vatani uchun xizmat qilishni orzu qilgan har bir o'g'lon o'z maqsadiga, albatta, erishadi. Buning uchun ularda qat'iyat va matonat bo'lsa, bo'lgani.

Harbiy xizmat hayot maktabi. U har qanday yigitin lochindek shunqor, yo'lbars-dek jasur qilib tarbiyalaydi. U yerda erkaliq, dangasalik kabi illatlarga chek qo'yiladi, deydilar bobom. Kuni kecha Vatan himoyachilari kunini keng tantana qildik. Bayram munosabati bilan oynayi jahon orqali namoyish etilgan ko'rsatuvlarda qadamlaridan o't chaqnayotgan, zabardast askar akalarimizni ko'rib, bu so'zlarning nechog'li to'g'ri ekanligiga amin bo'imodamiz.

Askarlar yurtimizning yuragi, xalqimizning ertangi kuniga umidi, orzu istaklari himoyachilari hisoblanadi.

Bizga omonlik tilaydig'an askar akalarimiz doimo omon bo'lishsin.

Malikabonus TOLLIBOYEVA,
SamDU qoshidagi
1-akademik litseyining
1-bosqich o'quvchisi

(Boshi 1-betta)

AYJAMAL

Ayjamal nafaqat «Tong yulduzi» gazetasi sahifalarida, balki «Gulxan», «G'uncha» kabi jurnallarda ham o'z ijod namunalar bilan muntazam qatnashib keladi. O'quvchilar o'tasida o'tkaziladigan biror tanlov, tadbir yoki kecha yo'qki, Ayjamal ishtirok etmagan bo'lsa. Ularning aksariyatida g'oliblikni qo'lga kiritib, ustozlari, ota-onasi ishonchini oqlab kelmoqda.

O'tgan 2013-yilimiz ham Ayjamalning hayotida unutilmas iz qoldirdi. Tuman miqyosida o'tkazilgan «Fan olimpiadasi»da qoraqalpoq tili va adabiyoti fanidan muvaffaqiyatlari qatnashib, Nukus shahri bosqichiga yo'llamma oldi. «Jetkinshek» gazetasi tahririyati tomonidan o'tkazilgan «Yilning eng yaxshi hikoyasi mualifi», «Makonomizning ajoyib odamlari» nomli tanlovlardira ham g'oliblikni qo'lga kiritdi. «O'zbekistonning yetti ajoyiboti» tanloving Nukus shahri bosqichida ham, «Konstitutsiya – baxtimiz negizi» tanloving tuman bosqichida ham 1-o'rinn shu iqtidorli, intiluvchan qizimizga nasib etdi.

Uning Vatan, Tinchlik, Istiqlol taranumiga bag'ishlangan ijodiy ishlari «Mustaqillik madhi bolalar ijodida» Respublika ijodiy ishlar ko'rik-tanlovida olyi o'ringa munosib topildi.

Yaqinda bo'lib o'tgan «Kamalak yulduzlar» bolalar ijodiyoti festivalining respublika bosqichida «F» yo'naliши bo'yicha laureat bo'ldi.

– Deyarli barcha tanlov va bellashuvlarda ishtirok etarkansiz. Yana maktabdag'i o'qishlaringiz ham a'lo ekan. Barchasiga qanday ulgurasiz? – savolga tutamiz Kegeyli tumanidagi 11-umumta'lim maktabining 9-sinf o'quvchisi Ayjamal Kararnatdinovani.

– Insonda xohish, ishtyoq bo'lsa, barchasiga ulgurish mumkin, – deydi iqtidorli tengdoshingiz ishonch bilan.

Biz esa uning kamtarona javobiga, bilim ham, deya qo'shimcha qildik.

SIZ NIMA DEYSIZ?

Jonajon diyorimizda biz yoshlarning puxta bilim olishimiz, iqtidor va salohiyatimizni yuzaga chiqarishimiz uchun barcha sharoitlar yaratilgan. Ulardan unumli foydalananayotgan ilma qancha, intiluvchan tengdoshlarimiz ilm-fan, san'at va sport sohalarini mukammal egallab, ulkan yutuqlarni qo'lga kiritishmoqda.

Ammo «Guruch kurmaksiz bo'lmaydi», deganlaridek, hozirgi kunda yoshlarimiz orasida bilib-bilmay turli qing'ir yo'llarga kirib qolayotgan, chekishga, ichkilikka ruju qo'yayotganlari ham uchrab turadi. Nahotki, ular guldek yoshlik davrini ana shu illatlar xazon qilishini tushunishmasa?! Bunday kishilar to'g'risida

Alisher Navoiy bobomiz quyidagicha fikr bildirganlar: «Ular or-nomus, urf-odat va mulozamatlarni unutadi, rahm-shafqat degan tushunchalardan uzoqlashib ketadi, parishonxit, nafosatsiz, didsiz bir maxluqqa aylanib qoladi».

Ha, ichkilikka ruju qo'yish, kashandalik kabi illatlar inson salomatligi uchun nihoyatda zararli sanaladi. Bu illat tufayli oila, demaki, jamiyat zarar ko'radi. Nogiron farzandlar dunyoga keladi. Bunday nojo'ya illatlarga qarshi kurashish o'zimizning qo'limizda. Shuning uchun doimo hayotga oghohlilik, hushyorlik va teran nigoh bilan boqaylik. Keling, hayot deb atalmish buyuk ne'matni bedavo dard-u jirkanch illatlar bilan bulg'amaylik.

*Sitora ABDURASULOVA,
Navoiy viloyati, Zarafshon shahridagi
12-maktabning 8-«B» sinfi o'quvchisi*

SOG'LOM O'SSAK...

Mana, quvonch-u shodliklar bilan kutib olgan yangi yilimizning uchinchi haftasini ham boshlab yubordik. Qishki ta'til taassurotlari, bayram tomoshalari ancha paytgacha yodimizdan chiqmaydi. Qor ham niyatimizga yarasha yog'di. Qorbo'ronlar o'ynab, Qorbobolar yasab, chanalar uchib chiniqdik, qish zavqini totdki.

Endi esa navbat o'qishga!

Viloyatimizda biz bolalarning har tomonlama sog'gom o'sishimiz, sport bilan muntazam shug'ullanishimiz uchun barcha sharoitlar yaratilgan. Jumladan, o'tgan 2013-yilda viloyat madaniyat va sport ishlari tizimida biz uchun oltita bolalar sport maydonchasi barpo etildi. O'ndan ziyod sport

GO'YO SAN'AT ASARI

Tengdoshlarimning ko'pdan buyon meni o'yantirib kelayotgan mavzuga doir fikrlarini bilish maqsadida bugun yana sevimli gazetamga maktub yo'llabim. Iftixon ramzi bo'lmish milliy valyutamiga turli so'zlar yozilganini ko'rib, ba'zan o'yab qolasan, kishi. Shaxsan men buyuk bobomiz Amir Temur siyomisi, davlatimiz gerbi aks ettirilgan milliy valyutamizni san'at asariga qiyoslayman. Unga qaraganimda, qalbimda faxr tuyg'usini his etaman, uni asrab-avaylashga harakat qilaman. Axir pul oddiy qog'oz emas, uni tayyorlash juda mushkul ish. Qadimda pullar o'mida turli buyumdaridan, jonivorlar terisidan, qimmatbaho toshlardan foydalilaniganini yaxshi bilamiz. Bugun esa hamyonbop, yorqin ranglardagi milliy valyuta – so'mimizga egamiz. Uning qadriga yetishimiz lozim, shunday emasmi?

*Shodiyabegim SHAROFIY,
Jizzax davlat pedagogika instituti qoshidagi
«Sayiljoy» akademik litsey o'quvchisi*

QURUVCHILAR SOVG'ASI

Yangi – 2014-yil Quva tumanining So'fi mahallasida yashovchi san'atsevar o'quvchilar uchun xayriy boshlandi. Ular quruvchilardan ajoyib sovg'a oldilar.

– Mash'ulotlarmi ikki qavatlari zamonaliv loyiha asosida qad rostlagan ko'rkm binoda boshladik, – deydi 13-bolalar musiqa va san'at maktabi direktori Shahnoza RAHIMOVA. – Ta'lim maskanimizda 200 o'rinli konsert zali yangitdan qurildi. Fortepiano, o'zbek xalq cholg'ulari, an'anaviy ijro, zarbli cholg'ular, amaliy va tasviriy san'at, xo'r kabi olti yo'nalihsida tahsil olayotgan 151 nafar o'quvchiga 29 ta mutaxassis o'qituvchilar saboq berishmoqda.

Bunday ko'rkm, muhtasham binoda tahsil olayotgan san'atsevar o'quvchilarimiz ular uchun yaratilayotgan shart-sharoitlarga munosib bo'lish uchun tinmay izlanadilar, musiqa sirlarini puxta egallab, o'zbek san'atini dunyoga tanitadilar, degan umiddamiz.

*Muhammadjon MAHMUDOV,
Farg'onan viloyati*

majmualari ham sportsevar bolajonlarga muntazir. Axir «Sog' tanda – sog'gom aql» degan naql bejizga aytilmagan-ku.

Sog'gom bo'lib o'ssak, kelajakda otanonamiz orzu qilgandek, yurt koriga yaraydigan komil inson bo'lamiz.

*Mohinur ISOQJONOVA,
Buxoro viloyati,
Shofirkon tumanidagi
4-umumta'lim
maktabining
5-sinf o'quvchisi*

YULDUZXONNING ORZUSIG

Yurtimizda bolaligidanoq o'z oldiga aniq maqsad qo'yib, unga erishish yo'lida dadil odimlayotgan o'g'il-qizlar juda ko'p. Ana shunday iqtidori qizlarimizdan biri Yulduzxon Mahkamova Jizzax viloyati, Forish tumanidagi 37-maktabning 7-sinfida o'qiydi. U barcha fanlarni puxta o'zlashtirishga intildi. Ayniqsa, botanika, zoologiya fanlariga qiziqishi katta. Ushbu fanlar bo'yicha olgan bilimlarini o'tgan yili «Bilimlar bellashuvu»da sinovdan o'tkazdi.

Tirishqoq, izlanuvchan Yulduzxon bo'sh vaqtini ham unumli, mazmuni o'tkazishga harakat qiladi. Xorijiy tillarni o'rganadi, badiiy kitoblar o'qiydi, sportning voleybol turi bilan mutazam shug'ullanadi.

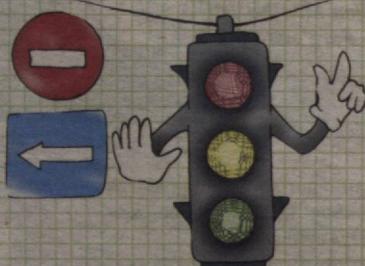
Tadbir

YASHIL CHIROQ

Jizzax tumanidagi 1-umumta'lim maktabida harakat xavfsizligi bo'yicha nazariy va amaliy mashg'ulotlar olib borish uchun barcha shart-sharoitlar yaratilgan. Jumladan, maxsus ajratilgan xonada yo'l belgilari jamlanmasi, atributlar, tarqatma material va turli-tuman rasmlardan foydalangan holda o'tkazilayotgan saboqlar tufayli o'quvchilar ko'cha harakati qoidalarini puxta o'zlashtirishmoqda. Xalq ta'limi a'lochisi Dilorom opa Ko'chimova boshchiligida o'tgan «Yashil chiroq» mavzuidagi mashg'ulotda 6-«A» sinf o'quvchilari «chorraha», «ko'cha», «svetofor» kabi terminlardan o'rinni foydalananib, savol-javoblarda faol ishtiroy etishdi.

O'quv maskani yaqinida avtotransportlar serqatvon bo'lganligi bois, tuman ichki ishlar bo'limiga qarashli yo'l-patrol xizmati inspektor, serjant Yunus To'rayev boshchiligida yuqori sinf o'quvchilari kichkintoylarning yo'llardan o'tishlariga ko'maklashmoqdalar. O'quvchilar o'rtaida tez-tez o'tkazib turiladigan suhbatlarda «Gandumtosh» mahalla faollari hamda ota-onalar ham ishtiroy etishmoqda.

«Harakat xavfsizligi oyligi»ga bag'ishlab «Diqqat, bolalar!», «Yo'lingiz bextar bo'lsin!», «Yashil chiroq» kabi stendlar, devoriy gazetalar tayyorlashda ham ota-onalar o'z hissalarini qo'shishmoqda.

Yaqinda o'quvchilar o'rtaida harakat xavfsizligiga oid yakuniy tanlov o'tkazilib, unda 4-«A», 8-«A», 9-«A» sinf o'quvchilari faxrli o'rinnarini egallashdi. Sevinch Odilova, Musharraf Qurbonova, Behzod Abdurahmonov kabi o'quvchilar esa harakat xavfsizligiga oid yetarli bilimga ega ekanliklarini namoyish etishdi.

Feruza ABDULLAYEVA,
Jizzax viloyati

ZULFIYA olgan surʼat

Uning ko'pchilik tengdoshlari havas qiladigan yana bir jihatni bor: adabiyot, she'riyat shaydosi. Bolalarcha samimiyatga yo'g'rilgan she'rlarida jannatmakon diyorimiz madhi, Istiqlol yillarda yurtimizda bo'layotgan ulkan o'zgarishlar, bunyodkorlik ishlari tarannum etiladi. Uning ijodida bag'ishlovlar ham alohida o'rincutadi. Dadasi, onasi, ustozlari, akalariga bo'l-

gan mehrini, hurmat-ehtiromini ularga bag'ishlangan she'rlari orqali izhor etadi.

– Kelajakda qanday kasb egasi bo'lmochisan? – so'raymiz Yulduzxonidan.

– Shifokor bo'lmochiman, – deydi u va yana, – ijodkor shifokor, – deya qo'shimcha qiladi.

Biz ham bu ijodkor qizimizning qalbidek oq, pok niyatlar ijobatiga tilakdosh bo'lib qolamiz.

Komila TURG'UNOVA,
Toshkent bank kolleji o'qituvchisi

Mening ikki akam bor,
Xo'p kelishgan, basavlat.
Qalbi toza, mehribon,
Borligi bizga davlat.

Dadamga ikki qanot,
Biz suyangan bog'imiz.
Oilamiz qo'rg'oni,
Tayanchimiz – tog'imiz.

Dadam qo'li duoda:
«Omon bo'lishsin doim.
Ajoddlarga munosib
Farzand bo'lsin, iloyim.

Sog'lom, baqvavat o'sib,
Kuch-quvvatga to'lishsin.
Kindik qoni to'kilgan,
Yurtga posbon bo'lishsin!»

Onajonim tilagi:
«El g'amini yeyishsin.
Odamlar havas bilan:
«Balli, o'g'lon!» deyishsin».

Men ham ular yonida,
Xizmatga shay turayin.
Akajonlarim bilan
Faxrani yurayin.

Yulduz MAHKAMOVA

Maktabda uchrashuv

Biz kulgisevar xalqimiz. Kulgi insonlarga zavq-u shavq, ko'tarinki kayfiyat ulashibgina qolmay, umrni uzaytirishini ham yaxshi bilamiz.

Shundanmi, keksa-yu yosh xanda, latifa, ichakuzdi hangomalar shaydosimiz.

Poxtaxtimizning Hamza tumanidagi 198-maktab o'quvchilari ham mohir so'z ustasi Valijon Shamshiyev bilan ijodiy uchrashuv bo'lishi haqidagi xushxabarni eshitib, behad quvonishdi. Bu tadbir haqiqiy bayramga aylanib ketdi. Valijon aka o'quvchilarga bolalik xotiralaridan so'zladi. Olti yoshidan maktabga chiqib, o'zidan ikki yosh katta

bolalar bilan birga o'qigan bo'lsa-da, bilimi, salohiyati tufayli sinf sardori etib tayinlashgani, maktabni oltin medal bilan tamomlagani haqidagi hikoyalarni yig'ilganlar katta qiziqish bilan tingladilar. Navbat uchrashuvning eng qizg'in pallasi – savol-javoblarga keldi. Mehmonga birinchisi savolni maktabning rus tili fani o'qituvchisi Dilfuza To'xtaxo'jayeva berdi:

- Insonlardagi qanday fazilatlarni qadrlaysiz?
- Mehnatsevarlikni, to'g'riso'zlikni qadrlayman.

So'ngra, bolajonlarning biri-biridan qiziqarli, kutilmagan savollari yog'ildi:

– *Bolaligizinga nimani orzu qilgansiz?*

– Katta bo'lishni...

– *San'atkor bo'lmaganingizda, qaysi kasbni tanlagan bo'lardingiz?*

– San'atkor bo'lmaganimda, san'atkor bo'lardim... yoki o'qituchi, sportchi, har qalay, biror kasb egasi bo'lardim...

Valijon aka bolajonlarning savollariga xushchaqchaqlik bilan samimiy javob berdi. Hangomalar ayтиб, yig'ilganlarga xushkayfiyat ulashdi: O'quvchilar mehmon bilan esdalik uchun suratga tushishdi. Boshlang'ich sinf o'qituvchisi Barno Isaxonova tashkillashtirgan bu ijodiy uchrashuv o'quvchilarda iliq taassurot qoldirdi.

Bola ulg'aygani sari atrofidagi yaxshi odamlardan andoza olishga harakat qiladi. Shoyad, xalqimizning sevimli san'atkori Valijon Shamsiyevga havas qilib, mazkur ustalarga dargohi o'quvchilar orasidan ham mohir so'z ustalari, ajoyib san'atkorlar yetishib chiqsa. Zero, bunday ijodiy uchrashuvlarni o'tkazishdan ko'zlangan maqsad ham shu!

Muzaffar AHMEDOV

LEARN THE RHYME

One, two, three, four,
The cat is sitting by the door.

Five, six, seven, eight,
The cat is eating from the plate.

Nine, ten, nine, ten,
The cat is sleeping by the fan.

PICTURE TALK

Rasmidagi so'zlarning birinchi harflarini topib bog'lang
va yangi so'z hosil qiling.

CROSSWORD ABOUT PROFESSIONS

(KASBLAR HAQIDA KROSSVORD)

Xorazm viloyati, Urganch shahri

Bolajonlar! Sinfingizdagi anjomlar,
o'quv qurollaringizning inglizcha
nomlarini bilishni
xohlaysizmi? Albatta, deysizmi?
Unda quyidagi so'zlarni
daftaringizga yozib,
ularni yod oling.

THE CLASSROOM

(Sinf xona)

- A desk - parta
- A teacher's desk - o'qituvchi stoli
- A seat/ chair - stul
- A pen - ruchka
- A pencil - qalam
- An eraser - 1) o'chirg'ich
2) doska o'chiruvchi mato
- A ruler - chizg'ich
- A book/ textbook - kitob/ darslik
- A notebook - daftар
- A notebook paper - daftар varag'i
- A blackboard - doska (sinf taxtasi)
- A chalk - bo'r
- A map - xarita
- A globe - globus
- A calculator - kalkulyator (hisoblagich)
- A clock - soat
- A flag - bayroq
- A bookshelf - kitob javoni.

Shahnoza KARIMOVA

FUNNY TEST

(QUVNOQ TEST)

- 1. There ... many birds in the tree.
a) are; b) is.
- 2. There ... a big mirror in the bedroom.
a) is; b) are.
- 3. There ... much milk in the glass.
a) are; b) is.
- 4. What time is it now?
It is 9.30.
a) half past nine;
b) half past ten;
c) half past twelve.
- 5. What time is it?
It is 6.25.
a) twenty five minutes to six;
b) twenty five minutes past seven;
c) twenty five minutes past six.

Gulnora TOSHQULOVA,
Sirdaryo viloyati, Xovos
tumanidagi 7-maktab o'quvchisi

Sahifani Toshkent bank kollejining tillar kafedrasini
mudiri Karima SHAYXOVA tayyorladi

BOLAQALB SHOIR

Bolalar uchun yozish oson ish emas. Murakkabligi shundaki, adib sodda, ravon tilda yozishi, bolalarning holatiga kira olishi, kichkintoylar qalbin hayajonga soladigan, ularga zavq bag'ishlaydigan mavzularni tope bilishi, sho'x, o'ynoqi fikrlarni qisqa, lo'nda tarzda ifodalay olishi lozim. Ana shu vazifalarni udalay olasagina, bolalar uni o'z ijodkorli sifatida tan oladilar, asarlarini sevib o'qiyidilar.

Samarqandlik shoir Yaxshimurom DAVRON yuqoridagi vazifalarni a'lo darajada uddalab, bolajonlar qalbidan joy olib kelayotgan ijodkorlardan biri. Uning «Farishta bilan subhat», «Zuhuriddin va Noila», «Xushnudjonning orzusi» nomli to'plamlari yosh kitobxonlarning kitob javonlaridan munosib o'rinn egallagan.

Zavqli shoirimizning quyidagi ijod namunalarini siz ham zavq bilan o'qisiz, degan umiddamiz.

QISHDA KIM GUL CHIZADI?

— Dada, derazamizga
Qishda kim gul chizadi?
Nega tunda u shirin,
Uyqusini buzadi??!

— Bu Ayozbobo ishi,
U dalada qishlaydi.
Dam omdusdan uch oy qish,
Kocha-kunduz ishlaydi.

U siz bolajonlarning,
O'tkir zahningiz sezib,
Rassomlikdan dars berar,
Derazaga gul chisib.

SAYRDA

Dala, bog'lar ajib, xushhavo,
Neveroram-la chiqdit sayrga.
Qor yog'ishin kuzatdik xushhot,
Kapalakdok qo'nardi yerga.

— Bobo, — dedi Shbek hayraida,
— Kim yog'dirar osmondan qornis?
— Osmondam, Qorbobo yashar,
Saxiy yerga u elar «zarni».

Ona zamin zoqotmasin, deb
Qor ko'unga o'rar, g'amin yeb.

QANDAY QARAY?

Mehmonga bordik kocha,
Lekin ancha koch qaytdik.
Qorong'i edi kocha,
Yo'ni biroz yo'qoldik.

O'g'imga dedim shu payt:
— Sekin, ko'zga qarab gur.
— Ko'sim azir o'zimda,
Unga qanday qaray? — der.

SADOQATLI DO'ST

(Hikoya)

Yozning issiq oqshomlaridan birida Elyor akasi Eldor bilan dasasining o'miga daladagi qovunlarini qo'riqlash maqsadida yo'liga tushishdi. Biroz tobi yo'qligi sabab Odiljon aka tungi qorovullikka o'g'illarini yuborgandi. Aka-ukalar qishloq chetidagi qovunzorlariga borib, allamahalgacha dalani aylanib yurishdi. So'ng, xodalardan omonatgina qurilgan, chor atrofi qamishlar bilan to'silgan kapa ichiga kirib, eshikni ichkaridan berkitib, uyquga ketishdi. Allamahalda Eldor eshikni timdalab, g'inshiyotgan itining ovozidan uyg'anib ketdi va ukasini tutrib, shunday dedi:

— Tur, Elyor, Qoplon keldi.

Eldor eshikni ochgan zahoti Qoplon tezlik bilan yugurib kapaga kirdi va shiftga qarab uvillay boshladi. Aka-ukalar hayron bo'lib, bir-biriga qarashdi. Eldor ukasiga so'z qotdi:

— Qoplon nimadandir bezovta, ishqilib, uydya tinchlikmikin?

Uksasi ham xavotir aralash javob berdi:

— Men ham hayronman, dadam va ayamga biror kor-hol bo'lmadimikin?

Shu payt it o'zini ochiq turgan kapa eshigiga urib, tashqariga chiqdi-da, qishloq tarafga qarab chopib ketdi. Aka-ukalar ham uning ortidan uylari tomon yugurdilar. Ular uyga yetib kelishgach, darvozaga old panjalarini «tap-tap» etib urayotgan Qoplon ikki uy naridagi xonadonga kelin bo'lgan opalarinikiga pastak devordan oshib tushib, u hovlida ham vovillay boshladi. Shu payt

darvoza ochilib, Odiljon aka ko'rindi va unga hayron bo'lib qarayotgan o'g'illariga dedi:

— Keldingizmi, bolalarim? Qoplon yarim kechasi bezovtalanim, hovlimiz o'tasida ancha uvilladi, uyimiz eshigini rosa timdaladi. Eshikni ochsam, darvoza ostidan chiqib, vovillagancha chopib ketdi.

— Itimiz bizning oldimizga ham borib, xuddi shunaqa harakatlar qildi. Xavotir olib, ortidan chopib kelaverdik, — dedi Eldor halloslagancha.

Bu paytda qo'shni xonadonga kelin bo'lgan opalari ikki yashar qizchasi, turmush o'rtog'i bilan birga hovliga kirib kelgandi. Boshqa qo'shnilar ham itning qattiq ovozidan bezovta bo'lib, bola-chaqalari bilan birga tashqariga chiqishdi. Endi Qoplon ko'cha o'tasida turgan bir to'p odamlarning atrofida gir-gir aylana boshladi. It bu bilan go'yoki: «Uylaringga kirmanglar, xavf bor», deyayotgandek edi. Shu payt qattiq yer silkindi, mahalladagi bir necha hovlilarning tomi bosib qoldi. Odamlar yerga o'tirib olishdi. Haytovur zilzila qayta takrorlanmadи. Bir ikki saatdan keyin odamlar o'zlariga shikast yetmaganiga shukur qilib, uy-uylariga tarqalishdi. Shu tariqa oddiy bir itning sezgirligi, sadoqati tufayli qishloq ahliiga ziyon-zahmat yetmadi. Ertasi kuni dalaga borgan Odil aka va o'gillari o'zlarini qurgan kapa yer bilan bitta bo'lib ketganining guvohi bo'lishdi. Odil aka yerga qarab, xafa bo'lib turgan o'g'illariga shunday dedi:

— Ranjimanglar, axir jomimiz omon qoldi-ku, salomat bo'lsak, kapaning o'miga chiroyli dala shiyponi qurib olamiz. It odamming eng yaqin do'sti, deb ota-bobolarimiz bejiz aytishmagan ekanlar-a?!

Gulyoraxon MAHKAMOVA,
Farg'ona viloyati, Uchko'priq tumanidagi
2-IDUMning 8-sinf o'quvchisi

QO'LIM CHO'ZSAM, OYGA YETARDI

Bolaligim, sening bag'ringda,
Sho'xliliklarim oshib ketardi.
Orzularim edi bir jahon,
Qo'lim cho'zsam, Oyga yetardi.

Endi faqat eslayman seni,
Suratlarni qo'ldan qo'yayman.
Zavqli, shirin xotiralarni,
Eslayman-u, aslo to'yayman.

Buvijonim aytgan ertaklar,
Qulog'imdan ketmas hali ham.
Ortda qolgan o'sha damlarni,
Qo'msayman-u, yuragimda g'am.

Oltin davrim, seni sog'indim,
Endi seni topolmayman men.
Xotiralar ila ovundim,
Oqar suvdek oqib ketding sen.

Mohinur ISROILOVA,
Navoiy viloyati,
Qiziltepa tumanidagi
9-maktabning 8-sinf o'quvchisi

KELAJAKKA MUHIM POYDEVOR

Tahririyatimizga jizzaxlik yoshlardan ko'plab maktublar keladi. Ular o'z dilnomalari orqali bugun yurtimizda yoshlarning ta'lim olishi, sport bilan shug'ullanishi uchun yaratib berilayotgan shart-sharoitlardan benihoya mammun ekanliklarini izhor etishadi.

Shuningdek, bu kabi imkoniyatlardan unumli foydalanib, turli sohalarda ko'plab muvaffaqiyatlarni qo'lga kiritayotganliklari haqida ham faxrlanib yozishadi.

Bugun arnasoylik yoshlarning sport bilan shug'ullanishi uchun yaratilgan shart-sharoitlar, ular qo'lga kiritayotgan yutuqlar haqida yozishga chog'landik.

Yurtimizda bolalar sportiga qaratilayotgan yuksak e'tibor samarasini bugun yosh sportchilarimizning yirik xalqaro sport anjumanlarida qo'lga kiritayotgan yutuqlari misolida ko'rrib turibmiz. Quvonarlisi, bunday muvaffaqiyatlarga jizzaxlik sportchilar ham munosib hissasini qo'shib kelayotir.

Kuni kecha Arnasoy tumanidagi bolalar va o'smirlar sport maktabining to'liq qayta rekonstruksiya qilinib, foydalanishga topshirilishi tumanlik yosh sportchilarga bir olam quvonch ulash-

di. Bu xayrli ishga O'zbekiston Bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari hisobidan 1 milliard 751 million so'm mablag' sarflandi.

Quruvchilar inshootni rekonstruksiya qilish bilan birga, mavjud binoga qo'shimcha ravishda sport zali va boshqa yordamchi xonalar ham qurishdi. Natiyada, yosh sportchilar o'z qiziqishlariga qarab sakkizta sport turi bo'yicha mashg'ulotlarda shug'ullanish imkoniga ega bo'lilar.

- Sog'lam avlod deganda, yoshlarning jismovani va ma'nabarkanomol bo'lib kamolga yetishi tushuniladi. Prezidentimiz tomoni-

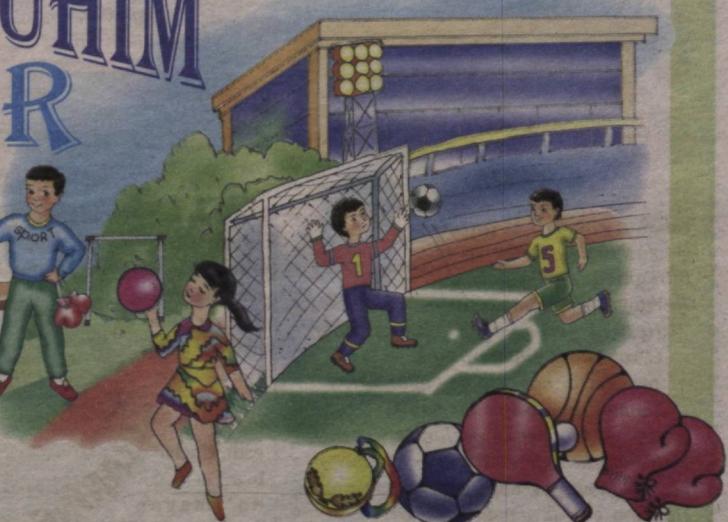
turmush tarzini targ'ib etishdan iborat.

Mirobod tumanidagi 213-umumta'lim maktabida futbol bo'yicha 5-9-sinf o'quvchilari o'rtasida o'tkazilgan musobaqa ham o'quvchi-yoshlarni o'rtasida sportni yanada ommalashirishga xizmat qildi.

Poytaxtimizda «Umid nihollaris» sport musobaqalarining 5-9-sinf o'quvchilari o'rtasidagi tuman bosqichlari davom etmoqda.

O'zbekiston Bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasi Toshkent shahar filiali tomonidan tashkil etilayotgan mazkur an'anaviy musobaqa dan ko'zlangan maqsad, o'quvchi-yoshlarni jismoniy tarbiya va sportga keng jalb etish, ular o'rtasida sog'lam

Musobaqada tumandagi 16 ta umumta'lim maktablari jamoasi o'zarbo bahslashdi. 213-maktab o'quvchilari birinchi, 110-maktab jamoasi ikkinchi va 147-umumta'lim maktabi yosh futbolchilari uchinchini o'rinni egalladi.

dan joriy yilning «Sog'lam bola yili» deb e'lon qilinishi, yosh avlod salomatligiga yuksak darajada e'tibor qaratilayotganining yana bir yorqin namunasidir, - deydi maktab direktori Ravil Davidov.

Ushbu sport maktabi rekonstruksiya qilingunga qadar, bu yerda futbol, voleybol, stol tennis, badbiy gimnastika, kurash to'garaklari faoliyat yuritgan bo'lsa, endilikda basketbol, dzyudo hamda boks seksiyalarida ham sportga ixlosmand yoshlarni o'shirish imkoniga ega bo'lilar.

Quvonarlisi, maktab sportchilari erishayotgan yutuqlari ham yildan yilga yaxshilanib bormoqda. O'tgan 2013-yilda yosh sportchilar kurash, dzyudo, samboga hamda voleybol sport turlari

bo'yicha o'tkazilgan viloyat musobaqalarida 23 oltin, 6 kumush va 45 bronza medallarini qo'lga kiritgani quvonarlidir.

- Bir necha yildan buyon voleybol sport turi bilan shug'ullanaman. Ayni paytda mazkur maktabda malakali murabbiylar qo'l ostida ushbu sport turi sir-asrorlarini qunt bilan o'rganib kelmoqdaman. Bugunga qadar tuman va viloyat miqyosida o'tkazilgan ko'plab musobaqalarda muvaffaqiyatlari ishtiroy etdik. Kelajakda yurtimiz sharafini xalqaro musobaqlarda ham munosib himoya qilmoqchimiz, - deydi maktabning umidli sportchilaridan biri Muslima To'rayeva.

Sa'dullo TURSINOV

SHOVVOZ «SHAXMATCHILAR»

Abdulla bilan Ahmad,
O'ynar edilar shaxmat.
Taxta uzra qizir «jang»,
Kuzatib men hang-u mang.
Ular g'oyat mammun, shod,
Fil surib der biri: pot.
Ikkinchisi surib ot,
Baqirib der: «Bo'lding mot!»
Piyoda, ruh, ot va fil,
Farzin eng zo'r sipoh, bil.
Har birining bor yo'li,
Hammasi yurmas bir xil.
Sipohlarni shovvozlar,
Go'yo ko'zga ilmaskan.
Rostini aysam, ular
Bu o'yinni bilmaskan.

JAVOHIRNING MUVAFFAQIYATI

Toshkent shahrida o'tgan tezkor shaxmat bo'yicha turnirda 13 yoshgacha bo'lgan 30 naftarga yaqin o'g'il-qiz o'zarbo raqobatlashdi. Musobaqada to'qqiz imkoniyatdan sakkiz ochko jamg'argan mamlakatimiz va maktab o'quvchilari o'rtasida Osiyo championi Javohir Sindorov birinchi o'rinni egalladi.

Shoh MUHAMMAD tayyorladi

Ochil TOHIR

Yalt-yalt etib mayda zarralar,
Qamashtirib yuborar ko'zni.
Burkanibdi borliq poklikka,
Ta'rifiga topolmam so'zni.

Hech bir joyda yo'qdir chang, g'ubor,
O'rak turar olamni poklik.
Toza havo, har yon beg'ubor,
Tanamizga xush yoqar soflik.
Qorparchalar momiq parlardek,
Ko'rindi ko'zga g'aroyib.
Bu qandayin beg'ubor fasl,
Har yon go'zal, qanday ajoyib??
Kunush qishning maftunidirman,
Ta'rif yo'qdir go'zalligiga.
Shubha qilmam men bu faslning,
Har fasldan o'zarligiga.

Mohigul MAHAMATUMAROVA,
Andijon viloyati, Buloqboshi tumanidagi
22-umumta lim maktabining
5-«B» sinfi o'quvchisi

Kerakli masalliqlar:

200 gramm qaynatilgan mol go'shti,
2 dona pomidor, 2 dona bodring, 1 dona
o'rtacha kattalikdag'i olma, 1 dona qizil
bulg'or qalampiri, 6 dona zaytun
mevasi, 1 bog' ukrop (shivit), 2 osh
qoshiqda mayonez, ta'bga ko'ra tuz,
murch, achchiq sous.

Tayyorlanishi:

Qaynatilgan mol go'shti, bodring,
olma va qizil bulg'or qalampiri
somoncha shaklida to'g'raladi. 1 bog'
ukropni mayda to'g'rab, tuz, murch, 2
osh qoshiqda mayonez qo'shib, barcha
masalliqlar aralashdiriladi. Likopcha
parrak qilib kesilgan pomidor bilan
bezatilib, ustiga salat solinadi va zaytun
donalari bilan bezatiladi.

Yogimli ishtaha!

NARGIZA tayyorladi

8

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMLOT» yoshlar ijtimoiy hujarakati Markaziy
Kengeshi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatiga
qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jamiy'armasit.

Bosh muharrir
Feruza JALILOVA

Gazeta O'zbekiston Matbuot
va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

Ona zamin ne'matlari

Aziz bolajonlar, sog'lik insonning eng katta boyligi ekanligini yaxshi bilasizlar-a? Bu bebaho ne'matni esa bolalikdanoq asrashimiz, mustahkamlab borishimiz lozim. «Sog'lom bola yilida yanada sog'lom va bardam bo'lib yurishingiz uchun xalq tabobatida ota-bobolarimiz q'allab kelgan shifobaxsh giyohlar haqida «Ona zamin ne'matlari» nomli yangi ruknimiz orqali ma'lumotlar berib borishni rejalashtirdik.

Shunday giyohlardan biri ziradir. Bu ko'p yillik o'tsimon o'simlikning bo'yisi 30-60 sm. Oq rangdagi gullari

5-7 sm kattalikda bo'ladi. Iyun, iyul oylarida meva tutgadi. Uncha baland bo'limgan tog'larda hamda qizil tuproqda o'sadigan zira O'rta Osiyoda ko'p tarqalgan bo'lib, mevasidan xalq tabobatida surunkali oshqozon va jigar kasalliklarini davolashda foydalaniadi.

Tarkibida 2,75 - 3,0 foiz efir

moyi bo'lgan bu shifobaxsh giyoh urug'i, shuningdek, me'da-ichak kasalliklarida, ishtahani ochishda qo'l-lanilgan. Ibn Sino ziranı yaxshilab yanchib, sir-kada tay-yorlangan damlamasini burun qona-shiga qarshi buyurgan.

Shifokorlar ozgina zira qaynatinib, og'iz bo'shliqlari artilsa, yallig'lanishlarga shifo bo'lishini ta'kidlashadi.

Manzura UBAYDULLAYEVA
tayyorladi

Antiga kutubxonalar

UCHAR KITOBLAR

Italiyaning Bari shahri janubida joylashgan Apuliya viloyatidagi aeroportda yangi kutubxona ochildi. Xohlovchilar o'zlarini bilan kitoblarni olib uchishlari yoki restoran, kafelar, kutish zallarida sudrab yuruvchi javonlar xizmatidan foydalanishlari mumkin. Buning uchun pul to'lanmaydi. Kutubxonadan nafaqat italyancha, balki barcha tillardagi adabiyotlarni topish mumkin. Asosiyi, o'zaro ishonch. Kitoblarni o'zlarini bilan olib uchgan yo'lovchilar o'qib bo'lgach, ularni pochta orqali qaytarib yuborishlari kerak.

TEMIRYO'L DAGI NURXONA

Dunyodagi eng antiqa kutubxonalaridan yana biri Mexikoning Buena-vista temiryo'l stansiyasida joylashgan.

Yer osti yo'li bilan hisoblaganda, to'rt qavatdan iborat bo'lib, 580 ming kitob joylashtirilgan antiqa kutubxona yo'lovchilar ixtiyoriga topshirilgan. Xonalari zamoniaviy jihozlar bilan ta'minlangan nurxonada kompyuterda bepul internet xizmatlaridan foydalanish, bolalarga kompyuter o'yinlari o'ynashlari uchun alohida zal, multimedia, xorijiy tillarni o'rgatuvchi xona, teatr tomoshalari namoyish etiladigan sahna, ko'rgazmalar zali mavjud. Shaharga uning atrofidan xizmatga qatnaydigan yo'lovchilar uchun temiryo'l kitob, jurnal va gazeta mutolaa qiladigan eng qulay maskanga aylangan.

Internet manbalari asosida
Nigora ABDUNAZAROVA tayyorladi

Gazetamizning 52-sonida berilgan
«YANGI YIL» KROSSVORDINING JAVOBLARI:

Diagonallar bo'yicha o'ngga: 1. Bola. 2. Chana. 4. Qorbo'ron. 6. Qarg'a. 15. Taqvim. Diagonallar bo'yicha chapga: 4. Qahraton. 16. Bayram. Eniga: 5. Tir. 21. Vals.

Bo'yiga: 3. Alyor. 6. Qorbobo. 7. Yaponiya. 12. Ot. 13. Toshkent. 14. Tet. 17. Mushak. 18. Suika. 19. Alyaska. 20. Adashboyev. Zanjir holida: 8. Braziliya. 9. Asr. 10. Raqs. 11. Sovg'a.

20-yanvar 2014

TAHRIR HAY'ATI:
Omonulla YUNUSOV,
Abdug'anı XOLBEKOV,
Bahodir G'ANIYEV,
Svetlana INOMOVA,
Murtazo SULTONOV,
Zoir ISAJONOV,
Sa'dullo TURSINOV
(Bosh muharrir o'rinsobasi),
Feruza ADIROVA
(mas'ul kotib),
Sobiton TURG'UNOV,
Zikrilla TESHABOYEV

Navbatchi muharrir
Sayyora QODIROVA
Rassom
Feruz MATYOQUBOV
Dizayner
Olovuddin ORIPOV

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail:
info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz

Tel: 244-63-08
Tel.faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston» NMUda
chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni
chiqadi.
Shakli A-3, 2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi – 49019
Buyurtma N: J 8990